

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

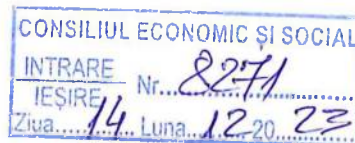
E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă privind unele măsuri pentru
consolidarea capacității de combatere a evaziunii fiscale precum și pentru
modificarea și completarea unor acte normative
(b734/12.12.2023)**

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative privind unele măsuri pentru consolidarea capacității de combatere a evaziunii fiscale precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (b734/12.12.2023)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 14.12.2023, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarele **observații**:

- se propune eliminarea introducerii lit. h) de la art. 9 alin. (1) privind folosirea de către contribuabil, cu rea-credință, a sistemului național privind factura electronică, sintagma “cu rea-credință” fiind lipsită de claritate. De asemenea, prin măsurile propuse, inițiativa legislativă extinde infracțiunile de evaziune fiscală din prezent și pentru cazurile în care pentru săvârșirea acestora se utilizează mijloace electronice

- de facturare. În acest context, prevederea menționată mai sus este redundantă, existând riscul interpretării incorecte sau chiar abuzive al propunerii legislative;
- considerăm că se impune ca termenul de intrare în vigoare a sistemelor eFactură și eTransport să fie prorogat până la data de 1 ianuarie 2025, pentru ca utilizatorii să se obișnuiască cu aceste sisteme noi și să nu existe erori de natură tehnică.

Președinte,
Bogdan SIMION

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

**referitor la proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea
Strategiei naționale în domeniul proprietății intelectuale 2023 – 2028 și a
Planului de Acțiune în domeniul proprietății intelectuale 2023 – 2028 și
pentru organizarea și funcționarea Comitetului interdepartamental
pentru coordonarea strategiei și politicilor în domeniul proprietății
intelectuale**

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *proiectului de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Strategiei naționale în domeniul proprietății intelectuale 2023 – 2028 și a Planului de Acțiune în domeniul proprietății intelectuale 2023 – 2028 și pentru organizarea și funcționarea Comitetului interdepartamental pentru coordonarea strategiei și politicilor în domeniul proprietății intelectuale.*

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 14.12.2023, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarele **observații**:

- apreciem că ar fi oportună adăugarea noțiunii de „*nivel universitar*” la sintagma „*promovarea importanței proprietății intelectuale la nivel preuniversitar*”,

împreună cu acțiuni specifice de activare a centrelor de transfer tehnologic și inovare din cadrul universităților și a institutelor de cercetare;

- la componenta de stimulare a predării noțiunilor de proprietate intelectuală, la punctul privind curriculumul universităților se poate menționa și crearea de instrumente pentru educația cercetătorilor din cadrul universităților în ceea ce privește modalități de protecție a drepturilor de proprietate intelectuală și respectarea cerințelor legale cu privire la stadiul tehnicii și caracterul de noutate al invențiilor;
- la componenta de îmbunătățire a gestiunii colective a drepturilor de autor și a drepturilor conexe, ar fi de menționat la primul punct realizarea unei baze de date comune și BrainMap (UEFISCDI) ca resursă;
- în ceea ce privește Registrul de evidență al rezultatelor cercetării, la componenta de creare a unui sistem de facilitare a finanțării, la primul punct privind stimularea managementului inovării și a transferului tehnologic, propunem colaborarea și cu Centrele de Transfer Tehnologic și Inovare ale universităților și institutele de cercetare.

Președinte,
Bogdan SIMION

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

referitor la proiectul Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2024

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *proiectului Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2024*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 14.12.2023, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- în contextul alocării de timp insuficient (mai puțin de 24h) pentru analiza unor documente complexe ce însumează peste 1200 de pagini, impactul proiectului de act normativ nu a putut fi evaluat în mod corespunzător. O analiză preliminară relevă un optimism excesiv și nejustificat în privința nivelului veniturilor și un impact semnificativ asupra numeroase industrii, angajatori, angajați și reprezentanți ai mediului non-guvernamental deopotrivă. Reiterăm necesitatea implicării tuturor factorilor interesați în etapele premergătoare adoptării actelor normative de importanță majoră.

Președinte,

Bogdan SIMION

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

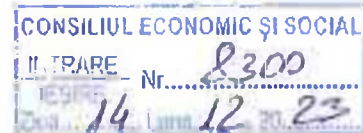
Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

referitor la proiectul Legii bugetului de stat pe anul 2024

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *proiectului Legii bugetului de stat pe anul 2024*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 14.12.2023, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- în contextul alocării de timp insuficient (mai puțin de 24h) pentru analiza unor documente complexe ce însumează peste 1200 de pagini, impactul proiectului de act normativ nu a putut fi evaluat în mod corespunzător. O analiză preliminară relevă un optimism excesiv și nejustificat în privința nivelului veniturilor și un impact semnificativ asupra numeroase industrii, angajatori, angajați și reprezentanți ai mediului non-guvernamental deopotrivă. Reiterăm necesitatea implicării tuturor factorilor interesați în etapele premergătoare adoptării actelor normative de importanță majoră;
- prevederile art.74 alin. (4) din proiectul de act normativ afectează drepturile prevăzute în contractele colective de muncă;

- la art.74 alin.(12) în cuprinsul căruia se menționează sumele care nu sunt luate în calcul la determinarea câștigului mediu brut lunar pe salariat ar fi trebuit să cuprindă textul care a fost prevăzut în Legea bugetului pentru anul 2022: "sume reprezentând creșteri ale cheltuielilor de natura salariala aferente indicelui mediu de creștere a prețurilor de consum";
- nu este completată lista sumelor care nu se iau în calcul cu sumele reprezentând creșterea câștigului mediu în anul 2024 ca urmare a indexării salariilor cu rata inflației în anul 2024 și cu sumele reprezentând reîntregirea salariilor pe anul 2024 ca urmare a indexării salariilor cu rata inflației în anul 2024;
- bugetul de subvenții și bugetul de asistență socială (facilități de călătorie) de la MTI nu sunt exceptate de la reținerea de 10% pentru prudența financiară, în contextul în care sumele respective sunt necesare funcționării sistemului feroviar în ansamblu. Conform calculelor organizațiilor sindicale, confirmate de ARF și MTI, și la nivelul anului 2024 suma totală alocată înainte de reținerea celor 10% sunt suficiente pentru 80% din activitatea anuală de transport, astfel încât, în cazul în care se rețin cei 10%, fondurile ar fi suficiente pentru activitatea de transport public până maximum în luna septembrie 2024;
- apreciem că s-ar fi impus eliminarea alin. (8) al art. 72 (*"Operatorii economici care au înregistrat pierderi și/sau plăți restante la data de 31 decembrie 2023, pot programa în anul 2024 majorarea cheltuielilor de natura salariala fata de nivelul programat în ultimul buget de venituri și cheltuieli aprobat conform prevederilor legale cu sumele prevăzute la alin. (1) și (2), cu condiția reducerii pierderilor realizate la data de 31.12.2023 cu cel puțin dublul sumelor programate pentru majorarea cheltuielilor de natură salarială, respectiv creșterea profitului brut față de cel realizat la data de 31.12.2023, după caz, precum și cu condiția reducerii plăților restante cu cel puțin 20% față de nivelul realizat la data de 31.12.2023, după caz."*), eliminarea alin. (9) al art. 72 (*"operatorii economici care la 31.12.2023 au înregistrat profit și programează pierderi pentru anul 2024, precum și cei care nu prevăd reducerea pierderilor și plăților restante conform prevederilor alin. (8) nu pot prevedea creșterea cheltuielilor de natura salariala, cu excepția sumelor prevăzute la alin.(1) lit. b)"*), eliminarea alin. (10) al art. 72 (*"in anul 2024, pentru operatorii economici care au înregistrat pierderi și/sau plăți restante la data de 31 decembrie 2023, creșterea salariului de baza minim brut pe tara garantat în plata nu influențează creșterea salariului de baza peste nivelul salarialului de baza minim brut"*), precum și completarea art.72 alin. (12), cu un subpunct nou, astfel: "c) sumele reprezentând creșteri ale cheltuielilor cu salariile pentru întreg anul 2024, determinate ca urmare a acordării unor creșteri salariale în anul 2023 rezultate

în urma aplicării unor prevederi legale." Argumentul care stă la baza propunerii constă în faptul că nu s-a preluat și la art. 72 alin.(12) pentru determinarea câștigului mediu brut pe 2024 faptul că se scad sumele cu reintegrarea pe anul 2024 de la art.72. alin. (1) lit. e) în vederea stabilirii indicelui de creștere. Modificările solicitate sunt necesare în vederea corelării textelor criticate cu prevederile art.72. alin. (1) lit. e) din proiectul de act normativ, respectiv aplicarea prevederilor Legii nr.195/2020, cu modificările și completările ulterioare, la societățile feroviare. Altfel, nu se va putea face reîntregirea fondului de salarii la societățile feroviare corespunzător majorărilor salariale acordate personalului feroviar în cursul anului 2023, conform contractelor colective de muncă în vigoare și ale Legii nr.195/2020 privind Statutul Personalului Feroviar, cu modificările și completările ulterioare;

- proiectul bugetului de stat pe anul 2024 nu prevede majorări salariale pentru nicio categorie de salariați din sistemul sanitar;
- prevederile Anexei nr.11 referitoare la Subprogramul național de servicii conexe acordate persoanelor diagnosticate cu tulburări din spectrul autist sunt de natură a aduce grave prejudicii comunității persoanelor cu autism prin reducerea drastică și absolut nejustificată a bugetului alocat acestuia. De subliniat este faptul că Subprogramul este rezultatul a peste 10 ani de eforturi istovitoare din partea asociațiilor de pacienți. Deși a fost reglementat în Legea nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare, încă din anul 2019, legislația secundară necesară implementării acestuia a fost finalizată abia la data de 26.09.2023, odată cu publicarea în Monitorul Oficial a Ordinului nr. 774/2023 privind modificarea și completarea Normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate curative pentru anii 2022 și 2023, aprobate prin Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 180/2022. Deși potrivit Ordinului nr.774/2023, încheierea contractelor cu casele de asigurări de sănătate este posibilă începând cu 1.10.2023, la acea dată nici măcar platforma ATLAS pentru transmiterea online a cererilor către casele de sănătate nu permitea înregistrarea cererilor de contractare de către furnizorii de servicii conexe medicale. Pentru încheierea contractului este necesară îndeplinirea a numeroase formalități: autorizare DSP și evaluarea de către casele județene de sănătate, majoritatea covârșitoare pentru furnizorii de servicii de terapie încă așteptând vizita organelor competente pentru emiterea documentelor legale. Modificările legislative care au permis recunoașterea calității de unități de specialitate cabinetelor de psihologie și organizațiilor neguvernamentale a îngreunat procedurile de autorizare și evaluare ori de semnare a contactelor de furnizare a serviciilor. În aceste condiții, Subprogramul a putut fi accesat până în prezent numai în mod excepțional, în orașe mici și doar de către furnizori

individuali (cabinete independente de psihologie sau ONG-uri). Cei mai mari furnizori de servicii integrate în domeniul autismului încă așteaptă vizita reprezentanților caselor județene de sănătate sau verificarea documentației și semnarea contractelor. Toate aceste considerente au făcut ca numărul de beneficiari ai programului să fie infim pe parcursul anului 2023, majoritatea covârșitoare a beneficiarilor terapiei privind cu speranță spre anul 2024 pentru implementarea programului. Potrivit prevederilor Ordinului nr.774/20023, numărul de persoane diagnosticate cu autism este în prezent de 13471 de copii și 2660 de adulți, iar bugetul alocat în anul 2023 a fost de 608.333,00 mii lei. În contextul creșterii alarmante a numărului de persoane diagnosticate cu autism, 1 din 38 copii născuți anual primesc până la vârsta de 3 ani diagnostic de TSA, estimarea pentru anul 2024 a unui număr de doar 3595 de beneficiari ai subprogramului, adică reducerea cu $\frac{3}{4}$ a numărului de beneficiari, este lipsită de orice justificare;

- eventuala raportare la execuția bugetară pentru anul 2023 este, pentru argumentele expuse anterior, un criteriu vădit injust deoarece imposibilitatea accesării nu este imputabilă nici furnizorilor și cu atât mai puțin beneficiarilor. Astfel, alocarea bugetară pentru anul 2024 ar fi trebuit să fie cel puțin la nivelul anului 2023, la fel cum este cazul tuturor Programelor și Subprogramelor naționale de sănătate;
- bugetul de stat nu prevede finanțarea, prin programele naționale ale Ministerului Sănătății, a subprogramului Sănătatea Femeii, a achiziției și distribuției de contraceptive gratuite pentru fete și femei vulnerabile și pentru anul 2024. S-ar fi impus necesitatea unei finanțări a subprogramului, în cuantum de 5 milioane lei, pentru a acoperi nevoia de contraceptive pentru 2,5% din fetele și femeile vulnerabilă de vârsta reproductivă din România. Măsura bugetării contracepției a fost recomandată în august 2023 de către Ministerul Sănătății, direcția generală asistență medicală, Casa Națională de Asigurări de Sănătate, Autoritatea Națională de Management al Calității în Sănătate – ANMCS, Institutul Național de Sănătate Publică, ANES (specific contracepția de urgență pe cazuri de violență sexuală), Colegiul Medicilor din România (CMR), Asociația Română pentru Educație Pediatrică în Medicina de Familie (AREPMF), Spitalul Universitar de Urgență București în cadrul consultărilor la nivelul cancelariei prim-ministrului pe tema îmbunătățirii sănătății fetelor și femeilor, dar și de peste 200 de ONG-uri, în 2 scrisori deschise în decursul anului curent. majorarea salariilor propusă nu acoperă rata inflației prevăzute pentru anul 2023.

Președinte,
Bogdan SIMION

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

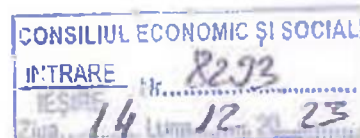
Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

referitor la proiectul de Lege pentru aprobarea plafoanelor unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar pe anul 2024

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *proiectului de Lege pentru aprobarea plafoanelor unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar pe anul 2024*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 14.12.2023, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- în contextul alocării de timp insuficient (mai puțin de 24h) pentru analiza unor documente complexe ce însumează peste 1200 de pagini, impactul proiectului de act normativ nu a putut fi evaluat în mod corespunzător. O analiză preliminară relevă un optimism excesiv și nejustificat în privința nivelului veniturilor și un impact semnificativ asupra numeroase industrii, angajatori, angajați și reprezentanți ai mediului non-guvernamental deopotrivă. Reiterăm necesitatea implicării tuturor factorilor interesați în etapele premergătoare adoptării actelor normative de importanță majoră.

Președinte,

Bogdan SIMION

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34 Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

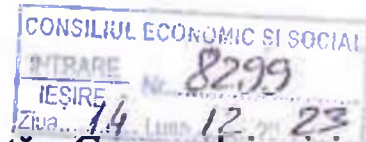
E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

referitor la proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului privind unele măsuri pentru gestionarea și evidențierea veniturilor curente ale bugetului public prin implementarea unor proiecte de digitalizare

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *proiectului de Ordonanță de urgență a Guvernului privind unele măsuri pentru gestionarea și evidențierea veniturilor curente ale bugetului public prin implementarea unor proiecte de digitalizare.*

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 14.12.2023, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ.

Președinte,

Bogdan SIMION

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

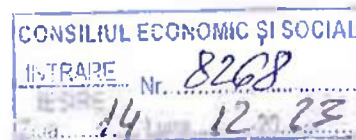
Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

referitor la proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, precum și pentru modificarea Legii nr. 187/2023 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *proiectului de Ordonanță de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, precum și pentru modificarea Legii nr. 187/2023 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice.*

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 14.12.2023, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ.

Președinte,

Bogdan SIMION

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

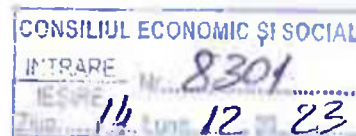
Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

referitor la proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului privind unele măsuri fiscal bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative precum și pentru prorogarea unor termene

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *proiectului de Ordonanță de urgență a Guvernului privind unele măsuri fiscal bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative precum și pentru prorogarea unor termene.*

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 14.12.2023, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- creșterea salariilor personalului plătit din fonduri publice cu în procent de 5% este sub nivelul ratei inflației pentru perioada noiembrie 2022 - noiembrie 2023 în procent de 6,7% ceea ce contravine principiului impreviziunii în contractele prevăzute la art. 1271 Cod civil. Personalul contractual are încheiate Contracte individuale de muncă și se află sub incidența acestui principiu chiar dacă nu este stipulat în legea nr. 153 din 2017.

Diferențele de creșteri salariale între diferite categorii profesionale în sectorul public duc la discriminare ceea ce contravine legii salarizării. Practic, datorită inflației mai mare decât procentul de creștere duc la încălcarea principiului forței obligatorii a contractului prin dezechilibrul prestațiilor în detrimentul angajaților;

- indemnizația de hrană este calculată la salariul minim brut pe economie din 2019 de 2080 lei, dar de la 01 oct 2023 el este stabilit la nivelul a doua salarii minime. Modul de calcul actual este: $2080 \times 2 = 4160 + 12 \text{luni} = 346 \text{ lei}$, dar următorul calcul ar trebui aplicat: $3300 \times 2 = 6600 \text{ lei} + 12 \text{luni} = 550 \text{ lei}$;
- prevedere din Art. XIV lit. c). „ În anul 2024 se acordă reduceri de tarife sau, după caz, gratuități, numai în limita a 3 călătorii dus-întors sau 6 călătorii simple, la facilitățile de transport prevăzute de următoarele acte normative: (...) c) art. 1, art. 2 alin. (1), (2) și (4), art. 3 alin. (1) și (2), art. 4 alin. (1), (2) și (3), art. 5, art. 8 alin. (1), (2) și (3), art. 9 alin. (1), art. 11 alin. (1) și art. 12 din Ordonanța Guvernului nr. 112/1999 privind călătoriile gratuite în interes de serviciu și în interes personal pe căile ferate române, republicată, cu modificările ulterioare.”, mărește impactul bugetar, care ar fi mai mic dacă s-ar acorda în continuare facilitățile de transport;
- prevederea din Art. XXXVIII – „Aplicarea prevederilor art. 34 - 35 din Legea nr. 195/2020 privind statutul personalului feroviar, cu modificările și completările ulterioare, se suspendă începând cu data de 1 ianuarie 2024 și până la data de 1 ianuarie 2025.”, mărește impactul bugetar, care ar fi mai mic dacă s-ar menține prevederile art. 34-35 din Legea nr. 195/2020 privind statutul personalului feroviar;
- se constată o limitare a finanțărilor și sponsorizărilor pentru ONG, precum și limitarea accesului la sponsorizări private pentru UNICEF;
- nu s-a avut în vedere indexarea cu indicatorul social de referință cu efect direct asupra cuantumurilor indemnizației persoanelor cu handicap care sunt printre cele mai sărace persoane din România;
- din cauza timpului insuficient pentru analiză, sub 24h pentru documente complexe, ce însumează peste 1200 de pagini, impactul prezentului pachet legislativ nu a putut fi evaluat în mod corespunzător. O analiză preliminară relevă un optimism excesiv și nejustificat în privința nivelului veniturilor și un impact semnificativ asupra numeroase industrii, angajatori și angajați și mediului non-guvernamental deopotrivă.

Se impune a fi subliniată necesitatea implicării partenerilor sociali în toate etapele premergătoare adoptării actelor normative de importanță majoră, fiind necesar în acest sens ca decidenții să asigure un timp suficient pentru analizarea impactului acestora, în vederea îndeplinii rolului constituțional al Consiliului Economic și Social;

- lipsește un studiu de impact financiar, care să arate și numărul de întreprinderi/organizații afectate prin noile modificări aduse Codului Fiscal;
- există numeroase aspecte nefavorabile dezvoltării mediului de afaceri, printre care:
 - este limitat numărul de microîntreprinderi în care un asociat poate deține mai mult de 25% de la 3 la una singura, iar deținerea nu trebuie să fie directă, ci poate fi și indirectă, fiind incluse astfel și societățile unde există asociați soț/soție sau rude până la gradul III inclusiv. Prin aceasta modificare se lărgeste baza de impozitare iar acest lucru nu ar trebui să se facă prin limitarea/încălcarea unor drepturi de asociere, într-un mod prin care se afectează liberul arbitru atunci când se ia decizia de asociere.
 - este limitată deductibilitatea amortizării și a cheltuielilor de funcționare aferente sediilor sociale achiziționate de contribuabil în ansambluri rezidențiale la 50% dacă nu sunt utilizate exclusiv în scopul activității, iar în situația în care un astfel de sediu este utilizat și în scop personal de către asociați, toate cheltuielile ante enumerate sunt nedeductibile. Aceasta prevedere va da naștere la abuzuri în măsura în care nu este clar cum se poate demonstra dacă sediul este folosit și ca locuință, în condițiile în care, mai ales după pandemie, sunt foarte mulți întreprinzători care prestează servicii remote/work-from-home.
 - recuperarea pierderilor fiscale nu se mai poate face decât în proporție de 70% și doar în 5 ani
 - nu se mai poate deduce din impozit costul cu aparatele de marcat electronice fiscale, în condițiile în care modificările legislative din ultima perioada au obligat contribuabilii la investiții în astfel de echipamente pentru a-si putea îndeplini obligațiile legale
 - nedepunerea la timp a bilanțului de către plătitorii de impozit pe venitul microîntreprinderilor conduce la încadrarea ca plătitor de impozit pe profit, iar termenul pentru depunerea situațiilor financiare pe 2023 pentru microîntreprinderi va fi 31 martie 2024.
 - este diminuat plafonul cheltuielilor ce puteau fi decontate angajaților pentru abonamente medicale sau la facilități sportive fără a fi considerat venit impozabil la aceștia de la 400 euro/an la 100 euro/an, afectând capacitatea de a motiva, reține, și de a asigura capacitatea deplină de munca a angajaților. De asemenea, este diminuat și plafonul cheltuielilor cu abonamentele medicale sau sportive pe care angajații au dreptul să și-l deducă din baza impozabilă dacă își achită singuri aceste abonamente, de la 400 euro/an la 100 euro/an.

- se introduce în sarcina chiriașilor persoane juridice obligativitatea reținerii, declarării și virării la buget a impozitului pe venituri din chirii datorat de proprietari persoane fizice, majorând fără nici un contra-avantaj efortul de conformare al contribuabililor, pentru ca statul nu a fost capabil să implementeze măsuri eficiente de colectare a acestui impozit de la persoanele fizice;
- derogarea adusă prin art. XXVI din proiectul de OUG de la prevederile art. 134 din Legea nr. 198/2023, cu modificările ulterioare, respectiv ale art. 147 din Legea învățământului superior nr. 199/2023, prin care în anul 2024 finanțarea cheltuielilor pentru educație, la nivelul sistemului național de învățământ preuniversitar și superior, cu toate componentele sale, reprezintă, minimum 10,0% din cheltuielile bugetului general consolidat, în loc de minimum 15,0%, cum prevăd în forma lor originală aceste acte normative, este inadmisibil de acceptat. Constatăm că noile acte normative fundamentale din domeniul educației ajung să fie încălcate încă din primul an de implementare, la fel cum s-a întâmplat timp de 12 ani și cu prevederea din Legea educației naționale nr. 1/2011 referitoare la alocarea a minimum 6% din Produsul Intern Brut pentru educație. Menținerea sistemului educațional în continuare subfinanțat are consecințe deosebit de grave pentru întreaga societate și pentru viitorul României;
- prorogarea aplicării prevederilor din Legea Învățământului Preuniversitar nr. 198/2023 (prin art. XXVI din proiectul de OUG) referitoare la înființarea și funcționarea Centrului Național pentru Educație Incluzivă, a Direcțiilor Județene de Învățământ Preuniversitar/ Direcția Municipiului București de Învățământ Preuniversitar, a Agenției Române pentru Asigurarea Calității și Inspecție în Învățământul Preuniversitar, a Centrului Național pentru Formare și Dezvoltare în Cariera Didactică, respectiv prorogarea preluării de către DJIP/DMBIP și CCD a activităților ISJ/ISMB și ale CCD, creează instabilitate în sistem în absența măsurilor tranzitorii pentru aplicarea Legii nr. 198/2023 și a legislației corespunzătoare, aplicabilă până la înființarea noilor structuri;
- în absența precizărilor clare cu privire la cine trebuie să deconteze naveta personalului din învățământ, ne aflăm în situația de a nu mai putea acoperi posturile ocupate de angajați navetiști, deoarece costurile de transport sunt foarte mari;
- în proiectele de acte normative nu se face nicio referire la corectarea salariilor funcțiilor de conducere din învățământ;
- în cuprinsul OUG este necesară modificarea sintagmei „personal nedidactic” cu „personal administrativ”;
- emiterea unui act normativ prin care statul român se legitimează să nu respecte obligațiile stabilite prin hotărâri pronunțate de puterea judecătorească, are un caracter

arbitrar, lasă fără conținut forța executorie a hotărârilor judecătorești și este un atac direct la independența justiției, în ansamblul său;

- prin introducerea în proiectul de ordonanță de urgență a unor măsuri fiscal-bugetare exclusiv cu privire la salariații din sistemul judiciar, Guvernul României instituie un tratament discriminatoriu în interiorul sistemului bugetar, întrucât numai drepturile salariale ale acestora sunt transformate în titluri de plată;
- nerespectarea obligațiilor de plată cu privire la creanțele reprezentate de neaplicarea integrală a prevederilor Legii nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, respectiv prin prorogarea, suspendarea, menținerea în plată la un nivel inferior, reprezintă un abuz de putere din partea Guvernului;
- totodată, este încălcat principiul egalității statutului cu cetățenilor în fața legii, în situația în care, în calitate de debitor, puterea executivă, stabilește arbitrar și prorogă modul de executare a obligațiilor stabilite prin hotărâri judecătorești definitive. Aceste drepturi au fost deja eșalonate pe o perioadă de 5 ani, începând cu anul 2018, iar o nouă eșalonare pe o durată și mai îndelungată de timp face ca obligația de plată și de asigurare a fondurilor necesare plății să depindă exclusiv de voința guvernului, care în ultima perioadă a preluat prerogativele puterii legislative și care „legiferează” după bunul plac, dacă, și mai ales când, își execută obligațiile față de proprii cetățeni. Prin hotărârea din data de 30.03.2023, România a fost condamnată la CEDO în cauza State și alții contra României, pentru că a refuzat să execute sau a executat întârziat hotărârile judecătorești;
- suplimentar, ca urmare a unei erori privind modul de reglementare a decontării serviciilor turistice pentru perioada noiembrie – decembrie 2023, ar fi fost necesară completarea proiectului de act normativ cu două noi alineate (4¹ și 4²):
 - (4¹) *În cazul personalului prevăzut la alin (3) decontarea sumelor reprezentând cheltuieli turistice cuvenită în anul 2023 se poate efectua și pentru serviciile prestate în perioada 30 octombrie 2023 - 30 iunie 2024 de orice structură de primire turistică clasificată aflată pe teritoriul României, achiziționate direct sau prin intermediul unei agenții de turism licențiate în limita diferenței dintre limita a 1450 lei anual și cuantumul decontat efectiv personalului pentru serviciile prestate acestuia în perioada 1 ianuarie 2023 - 29 octombrie 2023.*
 - (4²) *Prevederile alin. (3) nu se aplica în situația prevăzută la alin (4¹).*
- apreciem că se impunea eliminarea art. XIV lit. c) ("art. 1, art. 2 alin. (1), (2) și (4), art. 3 alin. (1) și (2), art. 4 alin. (1), (2) și (3), art. 5, art. 8 alin. (1), (2) și (3), art. 9 alin. (1), art. 11 alin. (1) și art. 12 din Ordonanța Guvernului nr. 112/1999 privind călătoriile gratuite în interes de serviciu și în interes personal pe căile ferate române,

republicată, cu modificările ulterioare”). Peste 30000 de salariați utilizează autorizațiile de călătorie pe calea ferată, care se prevăd a fi scoase prin dispozițiile art. XIV lit. c), pentru deplasarea de la domiciliu la locul de muncă și de la locul de muncă la domiciliu, precum și în exercitarea serviciului pentru deplasarea la locațiile unde personalul urmează să execute sarcini de serviciu. Anularea autorizațiilor de călătorie ar produce, pe de o parte, grave perturbări în activitatea feroviară și, pe de altă parte, o pierdere de peste 300 de milioane de lei pe care o va înregistra SNTFC C.F.R. Călători S.A., pierdere care va trebui obligatoriu compensată de la bugetul de stat. Și gestionarul infrastructurii feroviare va înregistra pierderi importante din motivele arătate mai sus, pierderi care dacă nu sunt compensate prin alocații suplimentare de la bugetul de stat vor duce societatea în deficit excesiv;

- apreciem că se impunea eliminarea art. XXXIII (*”Aplicarea prevederilor art. 34 - 35 din Legea nr. 195/2020 privind statutul personalului feroviar, cu modificările și completările ulterioare, se suspendă începând cu data de 1 ianuarie 2024 și până la data de 1 ianuarie 2025”*). Era necesară eliminarea acestui articol, deoarece nu are nicio justificare, având în vedere că cele două articole au fost abrogate prin prevederile art. 168 alin. (1) lit.f) din Legea 360/2023 privind sistemul public de pensii;
- considerăm că ar fi fost oportună depunerea Formularului D 177 odată cu depunerea bilanțului, la data de 25 mai 2024.

Președinte,
Bogdan SIMION